

NR SR schválila novelu Zákonníka práce, ktorou sa zavádzajú sezónne práce

Začiatkom roka 2022 bol do Národnej rady SR predložený návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jaroslava KARAHUTU a Jozefa LUKÁČA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Cieľom predloženého návrhu zákona bolo zjednodušenie zamestnávania a zníženie mzdových nákladov zamestnávateľa v súvislosti so zamestnávaním pracovníkov vykonávajúcich vymedzené sezónne práce v sektore poľnohospodárstva a cestovného ruchu. Zámerom legislatívnej úpravy bolo riešenie problematickej situácie poľnohospodárov a poskytovateľov služieb v cestovnom ruchu, ktorá spočíva v náhlom nedostatku pracovníkov počas obdobia zvýšenej potreby v oblasti ľudských zdrojov a ktorá je vyvolaná charakterom sezónnosti niektorých druhov prác. Za týmto účelom sa navrhlo zaviesť v Zákonníku práce poddruh dohody o pracovnej činnosti – dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce s maximálnym rozsahom 520 hodín v kalendárnom roku. Zároveň sa navrhovalo ustanoviť, aby priemerný týždenný pracovný čas pri tejto dohode za obdobie najviac štyroch mesiacov nepresiahol 40 hodín.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora sa zapojila do medzirezortného pripomienkového konania, v rámci ktorého uplatňovala zásadné pripomienky. Prostredníctvom týchto pripomienok žiadala, aby bolo medzi sezónne práce zaradené aj potravinárstvo. Okrem toho SPPK žiadala precizovanie sezónnej práce v poľnohospodárstve, navýšenie rozsahu pracovnej činnosti na základe dohody o pracovnej činnosti na najviac 40 hodín týždenne a 1040 hodín v kalendárnom roku, navýšiť odvodovú odpočítateľnú položku pri sezónnej práci na účely určenia vymeriavacieho základu na platenie poistného na starobné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti na výšku 100 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné, ako aj rozšíriť okruh sezónnych pracovníkov o študentov.

Národná rada SR dňa 14. 6. 2022 schválila návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Jaroslava KARAHUTU a Jozefa LUKÁČA na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Spomedzi pripomienok SPPK boli akceptované požiadavky na precizovanie sezónnych prác v poľnohospodárstve a zaradenie potravinárstva medzi sezónne práce.

V zmysle toho sa za sezónnu prácu považuje: „pracovná činnosť, ktorá je závislá od striedania ročných období, každý rok sa opakuje a nepresahuje osem mesiacov v kalendárnom roku, v poľnohospodárstve pri pestovaní, zbere, triedení a skladovaní

1.vybraných druhov ovocia, najmä jahôd, liesky obyčajnej, bazy čiernej, egrešov, malín, ríbezlí, ruže jabĺčkovej, broskýň, čerešní, marhúl, nektáriniek, ringlôt, sliviek, jabĺk, hrušiek a višní,

2.viniča,

3.vybraných druhov zeleniny, najmä šalátu, špenátu, cibule, cesnaku, póru, kapusty, kelu, karfiolu, kalerábu, ružičkového kelu, cvikly, mrkvy, redkvi a redkovky, petržlenu, špargle, baklažánu, cukety, dyne, kukurice cukrovej, melónu, papriky, tekvice okrem tekvice určenej pre produkciu semien na konzum a lisovanie, uhorky nakladačky, uhorky šalátovej a rajčiakov,

4.zemiakov,

5.chmeľu,

6.osivovej kukurice určenej na kastráciu,

7.rastlinného množiteľského materiálu uvedených v prvom až šiestom bode,“

Sezónnou prácou je aj „pracovná činnosť, ktorá je závislá od striedania ročných období, každý rok sa opakuje a nepresahuje osem mesiacov v kalendárnom roku, v potravinárstve pri spracovaní poľnohospodárskych produktov, pri ktorých pracovná činnosť je charakterizovaná ako sezónna práca.“

Zákon zavádza výnimky z platenia poistného na starobné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti formou odvodovej odpočítateľnej položky pri výkone sezónnej práce v sume ustanovenej podľa zákona o sociálnom poistení. Fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce podľa novely zákona má byť od vzniku tohto právneho vzťahu povinne poistená na všetky poistenia zamestnanca. Touto formou sa má dosiahnuť zníženie administratívnej záťaže zamestnávateľa pri prihlasovaní a odhlasovaní zamestnanca.

Pre sezónneho zamestnanca bude však v podobe odvodovej odpočítateľnej položky existovať výnimka z platenia poistného na starobné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. Jej suma je stanovená vo výške 50 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve SR spreď dvoch rokov. Ak z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce zamestnanec dosiahne mesačný príjem v sume rovnjej alebo nižšej ako je navrhovaná odvodová odpočítateľná položka, nebude on ani jeho zamestnávateľ platiť poistné na starobné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti. Zamestnanec a zamestnávateľ budú z tohto príjmu platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na invalidné poistenie, zamestnávateľ aj poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity. Ak z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce dosiahne zamestnanec mesačný príjem v sume vyššej, ako je navrhovaná odvodová odpočítateľná položka, poistné na starobné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti bude platiť zamestnanec, ale aj jeho zamestnávateľ len zo sumy rozdielu medzi dosiahnutým mesačným príjmom a odvodovou odpočítateľnou položkou.

Táto novela nadobúda účinnosť 1. januára 2023.

Schválené znenie zákona je k dispozícii na nasledovnom linku:

<https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=513478>